





Instructie voor de afname van bloedkweken

Een bloedkweek wordt afgenomen bij patiënten met klinische verschijnselen van een bacteriëmie of endocarditis. Bloed voor bloedkweek mag uitsluitend afgenomen worden door hiervoor opgeleid en bekwaam verklaard personeel.

- Elke bloedkweek bestaat uit 2 flesjes (m.u.v. een pediatrische): een aëroob en anaëroob flesje. In principe volstaan 2 sets bloedkweken (= 2 aërobe- & 2 anaërobe flessen) afgenomen op verschillende afnameplaatsen per patiënt, zo mogelijk met een tijdsinterval.
- Bij endocarditis/osteomyelitis worden 3 sets bloedkweken aangeraden.
- Bij instabiele patiënten kunnen de 2 (3) sets bloedkweken op hetzelfde tijdstip (voor starten AB) afgenomen worden op 2 verschillende afnameplaatsen.
- Voor kinderen en moeilijk te prikken patiënten wordt de pediatrische fles gebruikt.
- Bloedkweek bij voorkeur afnemen voor het toedienen van antibiotica.

	
<p>bloedkweek voor volwassenen, setje van 2 flesjes: Plus aerobic/F: blauwe dop, grijs kapje Plus + Anaëroob/F: goudkleurige dop, oranje kapje 8-10 ml bloed per flesje</p>	<p>bloedkweek voor kinderen of volwassenen, die moeilijk te prikken zijn, 1 flesje voor zowel aëroob en anaëroob: PEDS Plus™: zilverkleurige dop, roze kapje 1-3 ml. bloed per flesje</p>
	
<p>bloedkweek voor schimmels: Mycosis-IC/F: grijze dop, groen kapje min 3 - max 10 ml bloed per flesje</p>	<p>bloedkweek voor TB: Myco/F lytic: rode dop, wit kapje 3-5 ml bloed per flesje</p>

Aanvraag

Het aanvragen van bloedkweken wordt meestal gedaan door de medisch specialisten van de ziekenhuizen. Een zeldzame keer wordt de patiënt door de huisarts verwezen naar het laboratorium voor afname.

Indicaties voor het afnemen van bloedkweken:

- bij koorts ($\geq 38.5^{\circ}\text{C}$)
- bij koude rillingen
- bij verdenking van sepsis
- bij verdenking van endocarditis
- bij het vermoeden van een pneumonie

bloedkweek	bloedcultuurflessen	tijdstip	opmerking	afnameplaats
routine kweek	2x set aëroob en anaëroob	verschillend		verschillend
bij endocarditis	3x set aëroob en anaëroob	verschillend		verschillend
bij osteomyelitis	3x set aëroob en anaëroob	verschillend		verschillend
bij een instabiele patiënt	2 tot 3x set aëroob en anaëroob	hetzelfde	voor starten antibiotica	verschillend

Bij de afname van het bloed moeten de volgende stappen in acht genomen worden

1. Voor de aanvraag van dit onderzoek moet het aanvraagformulier 'microbiologie' worden gebruikt. Alle gegevens moeten correct worden ingevuld (patiëntensticker). Bij voorkeur ook de klinische informatie invullen.
2. De bloedcultuurflessen moeten voorzien worden met de naam en geboortedatum van de patiënt (bij voorkeur m.b.v. een patiëntensticker). Let bij het plakken van de sticker op het vrijlaten van de barcode van de cultuurfles.
3. Gebruik nooit een bloedcultuurfles, waarvan de sensor niet intact is. Deze fles is hoogstwaarschijnlijk gecontamineerd.

Benodigdheden

- ontsmettingsmiddel
- stuwband
- steriele naald voor bloedafname
- bloedcultuurflessen: (let op expiratedatum en een intacte sensor)
 - standaard: BD BACTEC BACTEC Plus aerobic/F, BACTEC Plus + Anaërobic/F
 - bij kinderen of moeilijk te prikken patiënten: PEDS PlusTM/F
 - bij aanvraag schimmel: BACTEC Mycosis-IC/F
 - bij aanvraag TB: BACTEC myco/F lytic
- gripzakje

Analysemonster

- bloed

Afnamevolgorde

1. Aërobe fles
2. Anaërobe fles
3. Myco/F lytic fles
4. Bloedafnamebuizen

Afname

1. Neem indien mogelijk vóór starten antibiotica 2 sets bloedkweken af.
2. Vraag de patiënt(e) zijn/haar naam en geboortedatum te noemen en vergelijk dit met de gegevens op het aanvraagformulier.
3. De arm moet van schouder tot pols een rechte lijn vormen en schuin naar beneden zijn uitgestrekt (dit i.v.m. het gevaar op 'backflow' wanneer gebruik wordt gemaakt van een vacuüm bloedafnamesysteem).
4. Breng de stuwband 7 tot 10 cm boven de venapunctieplaats aan en desinfecteer de huid.
5. Neem bloed af volgens KCL document 'Bloedafname veneus' Document ID 008636.
6. Verwijder de dopjes van de cultuurflessen en desinfecteer de rubberen septa.
7. Houdt de bloedcultuurfles rechtop onder de arm van de patiënt.

8. Vul eerst de fles met grijs kapje, blauwe dop en grijze sticker (=aerobe) en dan de fles met oranje kapje, goudkleurige dop en goudkleurige sticker (=anaërobe) fles, zodat voorkomen wordt dat er zuurstof in de anaerobe fles komt. Gebruik bij kinderen en mensen die moeilijk te prikken zijn een PEDS PlusTM/F.

volumes:

Plus aerobic/F	max. 10 ml bloed
Plus + Anaërobic/F	max. 10 ml bloed
PEDS PlusTM/F	max. 3 ml bloed
Mycosis-IC/F	min 3 / max 10 ml bloed
Myco/F lytic	min 3 / max 5 ml bloed

9. Zodra er bloed stroomt, wordt de stuwband losser gemaakt (bloedcirculatie kan terug normaal verlopen en nabloeden wordt bekort). De stuwband maximaal 1 minuut aangetrokken houden.
10. Raak tijdens de afname de naald niet aan en voorkom bewegingen met de fles. Een eventueel gecontamineerde fles heeft een positieve druk en mogelijk zou er zo inhoud van de fles in de ader van de patiënt kunnen stromen.
11. Na afname een gaasje op de venapunctie plaats leggen, onder lichte druk de naald verwijderen.
12. Nadrukken tot de bloedstroom gestelpt is, zonodig punctieplaats afdekken met een pleister.
13. De bloedkweekflessen 8 - 10x voorzichtig mengen.
14. Naald verwijderen in de speciaal daarvoor voorziene containers (ter voorkoming prikaccidenten).
15. Indien het bloed uit lijnen is getapt, dan moet de herkomst worden vermeld:
- CVL Centrale Ven. Lijn
 - AL Arteriële lijn
 - PRF Perifeer (venapunctie)
 - POL Port-a cath lijn
 - DL Dialyse lijn
 - PICC Perifeer ingebrachte centrale catheter lijn
 - L10 Lijn 10: Rechter V Jugularis
 - L9 Lijn 9: Rechter V Subclavia
 - L8 Lijn 8: Rechter A Radialis
 - L7 Lijn 7: Rechter A Femoralis
 - L6 Lijn 6: Rechter V Femoralis
 - L5 Lijn 5: Linker V Femoralis
 - L4 Lijn 4: Linker A Femoralis
 - L3 Lijn 3: Linker A Radialis
 - L2 Lijn 2: Linker V Subclavia
 - L1 Lijn 1: Linker V Jugularis
16. De bloedcultuurflessen moeten voorzien worden met de naam en geboortedatum van de patiënt (bij voorkeur m.b.v. een patiëntensticker). Plak deze niet over de barcode van de cultuurfles.

De afgenomen bloedkweken moeten zo snel mogelijk op het MMI worden afgegeven. Tot transport naar het laboratorium moeten ze bij kamertemperatuur worden bewaard.